

Z New Yorku na venkov: Maria v Severní Makedonii propojuje záchranu zvířat s udržitelným rozvojem

5.6.2026 - Eva Mrázková | Člověk v tísni

V malé vesničce Rankovce v Severní Makedonii se nachází unikátní farma. Majitelka Maria se zde stará o více než 60 zvířat, které sama zachránila. Navíc díky zavádění principů cirkulární ekonomiky přispívá ke zdravějšímu životnímu prostředí.

Maria se stará o zachráněné koně, osly, kozy, čápy, psy a kočky, kteří si prošli těžkým a často traumatickým obdobím a potřebují speciální péči. Každý den je krmí, stará se o jejich potřeby a zastává veškeré práce na farmě. Všechno zvládá úplně sama, s úsměvem, radostí a energií.

Z velkoměsta na venkov

Maria nikdy nebyla typické venkovské děvče. Všechny farmářské práce se naučila sama. Od malička žila v hlavním městě Skopje a později se přestěhovala do New Yorku, kde dobrovolničila. Po 14 letech se rozhodla vrátit zpět do své vlasti.

„Chtěla jsem své zemi a zdejším lidem něco vrátit. V USA jsem jako dobrovolnice pomáhala při hipoterapii. Získala jsem tam cenné zkušenosti s prací s lidmi, kteří se potýkají s psychickými problémy nebo se zrakovým postižením. Mým cílem bylo lidem v Severní Makedonii ukázat, že zvířata mají sílu pomáhat,“ vypráví Maria.

Tak vznikla farma, která slouží jako příjemné místo pro setkávání lidí a zvířat. Protože je Mariiným posláním podporovat místní komunitu, založila v této oblasti vůbec první nevládní organizaci. Organizace s názvem Pink Support poskytuje prostor, kde se může každý spojit s přírodou a zvířaty. Maria pořádá akce a workshopy pro místní ženy a samoživitele/samoživitelky. Vítá také návštěvníky odjinud, kteří si chtějí vyzkoušet hipoterapii nebo jen strávit čas se zvířaty.

„Během léta pořádáme pobyty zaměřené na digitální detox a lidé si to hrozně chválí. Tráví čas se zvířaty, učí se jezdit na koních a starat se o ně,“ říká Maria.

„Jenom jsem brečela“

Kromě pořádání akcí, vedení vlastní organizace a péče o farmu zachránila Maria životy stovek zvířat. Jak sama zmiňuje, některé záchranné akce byly velmi traumatizující.

„Snad nejnáročnější záchranu zvířat jsem zažila před několika měsíci. Dozvěděla jsem se o dvou štěňatech, které někdo hodil do třímetrové díry, aby tam pošla. Jeden ze psů byl svázaný provazem. Štěňatům bylo jen pár měsíců. Měla takovou žízeň, že pila i slanou vodu ze sprchy. Potom jsem prostě jenom brečela.“

Bohužel to není jediná traumatizující zkušenost, kterou Maria při záchraně zvířat zažila. Jak podotýká, není ojedinělé, že lidé prostě vyhodí zvířata na ulici. Koně a osli často skončí na jatkách, pokud mají nějaké zdravotní problémy nebo jsou staří. Maria upozorňuje, že ochrana zvířat potřebuje systémovou změnu.

Maria má ale také spoustu úsměvných příběhů - například když se se svou fobií z ptáků vydala do jedné továrny zachránit hejno čápů.

„Nejdřív jsem s nimi byla dvě hodiny v autě, ale když jsme dorazili domů, uvědomila jsem si, že spolu budeme muset strávit doslova každou vteřinu, dokud si moji psi nezvyknou na jejich pach a já nebudu mít jistotu, že jim neublíží. A tak jsme s čápy chodili všude, dokonce i do koupelny. Myslím, že právě tehdy jsem se své fobie zbavila,“ směje se Maria.

Využití odpadu z farmy

Jsme rádi, že můžeme Mariu v jejích projektech podporovat. Maria vymyslela plán, jak znovu využít organický odpad z farmy k výrobě organických granulí pro zvířata. Absolvovala školení s odborníky, které jí pomohlo projekt navrhnout a zdokonalit.

Poznatky, které organizace na školení získaly, jim - stejně jako Marii - pomohou navrhovat podobné projekty i v budoucnu. Mariina organizace byla jednou z těch, které navíc získaly grant na uskutečnění svého záměru.

Aktivní občanská společnost je klíčová jak v humanitární oblasti, tak v rozvojových programech. Společně pracujeme na rozvoji jejich dovedností, zdrojů a kontaktů, aby mohla efektivně zastávat svoji roli. Je pro nás ctí spolupracovat s lidmi, jako je Maria, a přispívat k rozvoji cirkulární ekonomiky v Severní Makedonii.

Projekt „Občanská společnost a mládež pro inkluzivní a udržitelný rozvoj prostřednictvím cirkulární ekonomiky v Severní Makedonii“ je financován Evropskou unií. Projekt vede Člověk v tísni (PIN) v rámci konsorcia s organizacemi ARNO, LEAD a Ekovita.

„Tato publikace byla vytvořena za finanční podpory Evropské unie. Za její obsah nese výhradní odpovědnost Člověk v tísni a nemusí nutně odrážet názory Evropské unie.“

<https://www.clovekvtisni.cz/z-new-yorku-na-venkov-maria-v-severni-makedonii-propojuje-zachranu-zvirat-s-udrzitelnym-rozvojem-13549gp>